

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1601. usque ad annum 1605

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1776

VD18 90118790

§. 41. P. Armandi oratio ad Galliæ Regem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67204)

Sæc. XVII. A. C. 1603. ut Societatem in Regnum revocanda curaret: quod & Regina se facturam recepit. Attamen potens pariter apud ipsum Regem conciliandus erat Patricius, quem Jesuitæ ad vota nanciscuntur in Varreno, qui ex Regiæ Secretoris coquo Flexiæ Gubernator ab Henrico IV. nominabatur. Hic pro sua Societatem benevolentia Jesuitis auctor erat, ut ad Regis, qui hoc anno Divi durum veniret, pedes provoluti redintegrandæ Societate supplicarent. Placuit hoc consilium P. Ignatio Armando Metensi Provinciali, qui Regem Metis transeuntem alloqui, eique Societatis calamitatem exponere contulit, selecto ad hoc tempore sat idonea feria quinta sanctæ hebdomadæ; quod enim firmiter persuasum habebat, quod cum Rex ac Regina pro more in lavandis pauperum pedibus solemniter fungerentur, facile Passionis Dominicæ memoria in Christianissimi Regis corde erga Christi Socios miserationis affectum excitatura foret.

§. XLI.

P. Armandi oratio ad Galliarum Regem

Mexerai
tom. 7. p. 446.
Thuan. l. c. **H**ac igitur fiducia animatus Pater Armandus, aditum pandente Varrenno e Proceribus Regi carissimo, eadem

die post prandium ad Regis cubiculum unacum sociis suis introducitur, qui in genua provolutis, moxque surgere iussis ceteris, concinna oratione victorias ac triumphos a Rege reportatos, ipsiusque clementiam amplissimo eloquiorum apparatu efferebat, immoti quoque obsequii, quo Societas Regi semper devincta esset, memoriam inferere haud oblitus: Postea accusationes, quibus passim Societas gravaretur, diluere satagens hunc in modum prosequabatur: *Multa jactari contra nos minime ignoramus, ut alii quam sumus, esse videamur objectis criminibus horrendis erga Principem & patriam, quæque nos tanquam execranda detestamur; & quorum si consci essemus, nos ipsi non solum patria excludi debere, sed etiam orbe universo exterminari tanquam vita indignos judicaremus, præterea voti a Concilio Generali & tot Pontificum suffragio, Regum decessorum tuorum consensu probati invidia oneramus, quasi per illud ad ea, quæ Dei voluntati, & rationi repugnant, erga Generalem nostrum obligaremur. Nam ab illa obedientia, quam Superioribus debemus per nostras constitutiones, semper excipitur, quicquid ad Dei offensionem vergit, neque quemquam aliter existimare credimus. Et qui fieri posset, ut ex tot hominibus, qui salutis suæ cupidi in nostram*

Socie-

Sæc. XVII.
A. C. 1603.

*Abregé l. c.
Daniel hist.
de France
tom. 10.*

Sæc. XVII. *Societatem migrarunt, vel unus in ea*
A. C. 1603. *maneret, si quid tale in nobis animadver-*
rent, quod non obedientiam, sed meram
impietatem redoleret, neque vero quisquam
ex iis, qui a nobis exierunt, quantum
iniquus hactenus repertus est, qui dixerit
obedientiam illam aliqua in re subjectionem
quæ Regibus & Magistratui debetur, non
pugnare: multo minus nos impellere, ut
consilium cuiquam demus, quod tunc Magi-
strati, aut ejus imperio præjudicet. Multo
& tibi, Domine, persuadere conati sumus
nos id agere, ut nobiles, ac opulentis pro-
gnati familiis pueri in Societatem nostram
aggregentur, quo ex eorum bonis divitiis
evadamus, atqui hoc instituto nostro non
resistit, qui nullos in nostram Societatem
admittimus, nisi prius longo tempore ac dili-
genter explorata eorum voluntate, utrum
scilicet eorum vocatio a divina proveniat
inspiratione, an ab hominum suasu, idque
scæpius per triennium atque aliquando per
quadriennium: quod vero a Deo non pro-
venireprehenditur, illicit rejicitur, cum
id unum sit præcipuum atque adeo essentialis
in nostra Societate, ut nulli temere ad eam
admittantur neophyti, idque præpositi nostri
sedulo cavent, ne quis quemquam ad Religio-
siæ vitæ professionem amplectendam hor-
tetur; tantum curæ suæ commissos ad virtu-
tum & literas discendas excitet, integrum
Sancti Spiritus ad perfectionem evangelicam
& s-

Et sequenda consilia Dei relicta vocatione, Sæc. XVII.
 quo sit, ut exiguus in Francia, si eorum, A. C. 1603.
 qui in nostris militant collegiis, numerus,
 nec vicesimam partem efficiat, ad aliorum
 collegia comparatus; Et si quidem ad am-
 plectenda ejusmodi vota pueri sollicitaren-
 tur, aliam, cui nomen darent, professio-
 nem potius eligerent: quod vero ex eorum
 bonis, qui ad nos veniunt, ditescamus, haud
 multis verbis opus est, ut id falsum esse
 ostendatur, exigua sunt admodum, quæ in-
 de nobis bona obvenerunt, vixque collegium
 ullum reperias, cujus vectigalia oneribus fe-
 rendis sufficiant, Et pleraque sunt, quæ
 tantum piis, ac devotorum largitionibus
 sustentantur. Ipsum Parisiense, quæ me-
 tropolis totius tui Regni est, etiam compre-
 hensis legatis ab Santandreano, Et Henne-
 quino præsidibus aliisque undecunque profe-
 ctis, haud plus tria librarum millia annui
 redditus possidet, quæ vix viginti homini-
 bus alendis satis esse possunt, cum sexaginta
 ad minus librarum millia tanto collegio,
 ubi cunctarum facultatum artes docentur,
 necessaria essent, multi ex illa urbe etiam
 opulenti nostræ Societati nomen dederunt,
 qui nequidem terræ pedem nobis reliquerunt,
 si quid dederunt, ad supplendam Collegii
 egestatem, elemosynæ modo datum, nec
 octavam patrimonii partem excessit; idque
 fere cum bona gratia, Et ex consensu hæ-
 redum factum. Quæ collegia vectigalibus
 Hist. Eccles. Tom. LIII. X abun-

Sæc. XVII. abundant, ab iis nihil exigitur; & liberi
 A. C. 1603. est nostris de bonis suis statuere, & si in-
 gos hæredes habent, iis omnia relinquunt
 si locupletes sint, partem ex iis in opera
 & ptochotrophia cum bona hæredum gratia
 erogant. Miseri vero nos, & sanæ men-
 tis omnino expertes simus, si cum omni-
 reliquerimus, quæ nobis ex successione
 venire possent, aut quæ industria nos-
 quærere potuimus, in cænobio quæsitum in-
 mus, qui vero tam ardentem ea quæramus.
 & ut habeamus, tantopere laboremus, cum
 nihil proprium habeamus? nam siquidem
 centuplo majora in communi habemus
 non plus eo privatim possideamus; cum
 quid ex iis superest, ad egenos, qui literas
 dant operam, alendos, & alia charitati
 opera impendatur. Assidue aures vestras
 Domine, sunt qui pulsent, vitioque vertant
 quod nos publicis negotiis, atque adeo
 statum spectant, curiose immisceamus. Hæc
 falso de nobis anticipata opinio non aliunde
 promanat, quam quod quidam Principes
 ac proceres, qui ad consolationem, & ex-
 nerandam conscientiam, & ordinandas
 vatas devotiones opera nostra utuntur, quæ
 quid postea faciunt, aut decernunt, quæ
 quam ignaris nobis & inconsultis faciunt,
 id consilio nostro, & instigatu facere
 cuntur, nam nihil magis ab instituto nostro
 alienum, nihil tam emixe, & sub gratia
 ribus pænis inter nos prohibitum, quam

negotiis hujusmodi nos immisceamus. Hæc Sæc. XVII.
 præcipue sunt, Domine, quæ nobis impu- A. C. 1603.
 tantur, & si quæ sunt alia, ad ea, cum
 proponentur, scripto aut viva voce respon-
 dere semper parati erimus, & plene ad om-
 nia satisfacere; sunt enim ejusmodi, ut aut
 a malevolis conficta, aut ab iis, qui insti-
 tuti nostri rationem ignorant, sabrefacta
 appareant, id autem clarius faciemus, si
 quod verbo dicimus, per benignitatem tuam,
 solutis, quæ nos vincunt, manibus, opere
 perficere liceat, tunc omnes oculis cernent,
 quod dicimus & promittimus: & Majestas
 tua testabitur, etiam ii, qui nobis adeo ad-
 versantur, nos in verbis nostris veraces fuisse.

Quod si precibus ac supplicationibus no-
 stris amplum & capax adeo cor tuum ca-
 piendis locum non habeat, non minus pro-
 pterea impressum & cælatum te nostris in
 cordibus habebimus, te amabimus, & am-
 plificationem ac prosperitatem rebus tuis
 optabimus, & preces assiduas ad Deum
 pro Majestatis tuæ salute, Regine dilectis-
 simæ conjugis, & liberorum, & regni tui,
 quæ nostra charissima patria est, incolumi-
 tate fundemus, cum desiderio æterno non
 ad exitum perducti affectus, sed meliora
 Deus, iterumque hac fiducia Majestatem
 tuam suppliciter oramus, radios clementiæ
 suæ in parvulum hunc subditorum gregem
 ejaculari dignetur, qui cum lacrima oculis
 profluente, cum desiderio in corde scaturiente,

Sæc. XVII.
A. C. 1603.

genibus in terram defixis, misericordiam tuam implorant. Ne memineris, Domine, rationem habeas eorum, quæ pauci ac privati minus considerate per Zelum dicto facto peccaverunt, si quod membrum primum peccavit, id totum corpus, quod me probavit, luere æquitas nequaquam titur, quod misericordiam tuam, Domine, imploramus, non alio fine facimus, quæ propter Dei gloriam, Et tuum servitium, in hoc unum consilia cuncta nostra Et cæcitas collimant, in hoc vitam Et Sanguinem profundere parati sumus, qui magnitudinem tuam imperii minus æquis oculis vident non multum laborant, cum nos extra patriam positos cernunt, imo potius letantur, veriti nimirum, si restituamur, ne ad amplificationem aliquid pro virili conferemus; nihil enim magis eos urit, quam res tuas aliquando florentes aspicere coguntur, supplices proinde tuam Majestatem obsecramus, hanc ad alias innumeras, quibus tibi devincti sumus, insignem adjungas obligationem, ut misericordia Et qua clementia erga nos usus es, sicuti a te solo pendet, in hujus beneficium nulli nisi soli tibi debeamus, hoc nos ad te colendum magis incitabit, Et aliis, ut te pari cultu colant, Et vehementi affectu prosequantur, in exemplum erit, ab exteris in Hispania, Italia, Germania, qui suos Principes Et Magistratus amant, vinci nolumus, quia potius

potius eos affectu superare avemus, & quem illi suis, nos tibi patriæque affectum tanto beneficio, & naturali ac divino jure obstricti rependemus. Hoc, Domine, sanctum & acceptabile mortis & passionis Servatoris nostri tempus pro nobis loquitur. Sanguis iste, quem per grumos supra crucis altare pro peccatoribus sibi infestis effudit, te invitat, ut erga eos lenitate utaris, qui corde & affectu tibi devoti sunt. De tua Majestate non tantum meriti sumus, ut eam gratiam nostro respectu impetrari posse sperare debeamus, sed ille cujus nomine eam petimus, & qui eam citra dubium assiduis nostris precibus exoratus pro nobis petit, hoc apud te poterit, qui qua pietate es, non potes non gratum habere, quod supremæ Dei bonitati placere & gratum esse cognoveris; quem veneramus, ut te post longi ac felicitatis in terris exacti regni annos, æterni & nunquam desituri regni compotem efficiat.

§. XLII.

Benignitas Regis erga Jesuitas.

Prolixam hanc orationem Rex benignis excepit auribus, spemque de restituenda Societate Jesuitis fecit: res tamen contradicentibus plerisque, cum aliquamdiu differretur, Pater Laurentius Magius Jesuita olim in Galliis Visitatoris munere functus Regem de fide

Thuan.l.132.